

Rahoitusteorian jatkokurssi

Harjoitus 3

Maanantai 8.4.2013

MaA 203, klo 12.15

1. Olkoon $(\Omega, \mathcal{F}, \mathbb{P})$ todennäköisyysavaruus ja $\mathbb{Q}$ todennäköisyysmitta siten, että $\mathbb{Q} \sim \mathbb{P}$. Olkoon $X, X_1, X_2, \dots$ satunnaismuuttujia. Osoita, että

$$X_n \xrightarrow[\mathbb{P}]{n \rightarrow \infty} X, \text{ jos ja vain, jos } X_n \xrightarrow[\mathbb{Q}]{n \rightarrow \infty} X,$$

missä $X_n \xrightarrow[\mathbb{P}]{n \rightarrow \infty} X$ tarkoittaa stokastista suppenemista mitan $\mathbb{P}$ suhteen: $\mathbb{P}(|X - X_n| > \varepsilon) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$ kaikilla $\varepsilon > 0$.

2. Anna esimerkki jatkuva-aikaisesta (epät triviaalista) martingaalista, joka ei ole neliöintegroituva.

Tehtävissä 3 ja 4 tarkastellaan klassista Black-Scholes -mallia

$$(\Omega, \mathcal{F}, \mathbb{P}, T, (\mathcal{F}_t)_{t \in [0, T]}, (S_t^0)_{t \in [0, T]}, (S_t)_{t \in [0, T]}),$$

missä $T > 0$, $r \geq 0$, $\sigma > 0$ ja $\mu \in \mathbb{R}$ sekä

$$dS_t^0 = rS_t^0 dt \text{ ja } dS_t = S_t(\mu dt + \sigma dW_t).$$

3. Laske eurooppalaisen myyntioption $h = (K - S_T)^+$ tasapuolinen hinta hetkellä $t = t_0 \in [0, T]$.
4. Laske binäärioption $h = \chi_{\{S_T \geq K\}}$ tasapuolinen hinta hetkellä $t = t_0 \in [0, T]$.

5. Tutkitaan Black-Scholes -mallia parametreilla $T = 10$, $r = 0,05$, $\sigma = 1$, $\mu = 0,1$ ja $S_0 = 100$. Simuloi ja piirrä osakkeen hintakehitys (yksi polku). Piirrä samaan kuvaan eurooppalaisen osto-option (lunastushinta $K = 110$) hintakehitys, missä hetkellä t oletetaan tunnetuksi simuloimasi hintakehitys hetkeen t saakka.

Vaihda yhtä parametria kerrallaan ja piirrä lisää kuvia.

Valitse jokin ajanhetki t kiinteäksi ja kokeile eri parametrien vaikutusta hintaan.